Rapport

Bevraging: Onbeschikbare geneesmiddelen zijn een groot probleem

Vlaams patiëntenplatform

Samen sterker

Inhoud

1. Onderzoeksopzet en steekproef
2. De belangrijkste feiten
3. Resultaten
4. Te onthouden

Onderzoeksopzet

Onderzoeksopzet

- Doel van het onderzoek
  - Hoeveel patiënten worden geconfronteerd met onbeschikbare geneesmiddelen?
  - Wat zijn de gevolgen?
  - Hoe worden ze geïnformeerd?

Een onbeschikbaar geneesmiddel wil zeggen dat het geneesmiddel niet of slechts beperkt besteld kan worden door de apotheker, ondanks dat het geneesmiddel wel geregistreerd (en eventueel terugbetaald) is in België. De apotheker heeft je geneesmiddel dus niet in voorraad en kan het ook niet (of niet voldoende) bestellen bij de groothandelaar. Hierdoor kan je gewenste geneesmiddel niet afgeleverd worden.

- Steekproef
  - 542 personen namen deel
  - 59% is lid van een patiëntenvereniging

- Methode
  - Online vragenlijst (open en gesloten vragen)
  - Looptijd: 12 juni – 16 juli
  - Verspreid via de patiententenverenigingen van het VPP en sociale media

De onbeschikbaarheid van medicatie is een groot probleem

De belangrijkste feiten

78%

van de patiënten
kreeg al te maken met **onbeschikbare geneesmiddelen**

78%

19%

70%

81%

68%

De belangrijkste feiten

19%

kreeg **geen oplossing** voor het geneesmiddel dat onbeschikbaar was

78% | 19% | 70% | 81% | 68%

De belangrijkste feiten

70%

ervaart **gevolgen** van een onbeschikbaar geneesmiddel

78%

19%

70%

81%

68%

De belangrijkste feiten

81%

van al de respondenten **maakt zich zorgen** over de beschikbaarheid van geneesmiddelen

78%

19%

70%

81%

68%

De belangrijkste feiten

68%

kreeg **geen informatie** over de duur én de reden van de onbeschikbaarheid

78% 19% 70% 81% 68%

Resultaten

3 op 4 patiënten kregen al te maken met onbeschikbare geneesmiddelen.

3 op 4 patiënten ervaarden al eens dat een geneesmiddel onbeschikbaar was

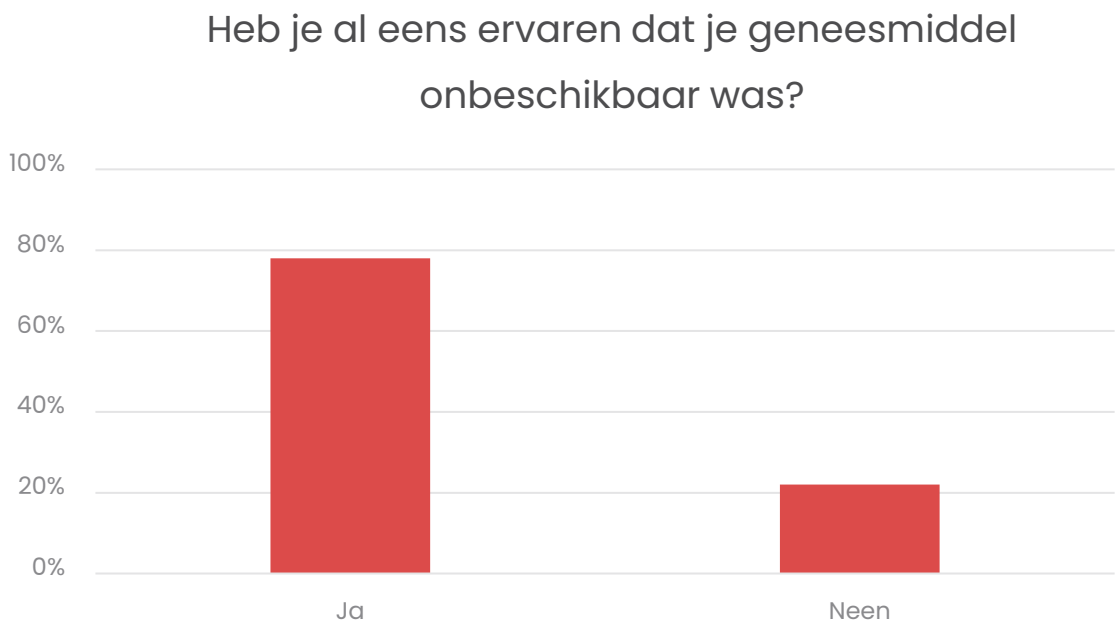

"Het was vervelend en even schrikken als je noodzakelijke medicatie plots niet meer te verkrijgen is. Je vertrouwen in de zekerheid van verkrijgbaarheid is weg."

3 op 4 patiënten ervaarden al eens dat een geneesmiddel onbeschikbaar was

De gevolgen voor patiënten zijn groot, ondanks de oplossingen die gevonden worden.

De gevolgen voor patiënten zijn groot, ondanks de oplossingen die gevonden worden

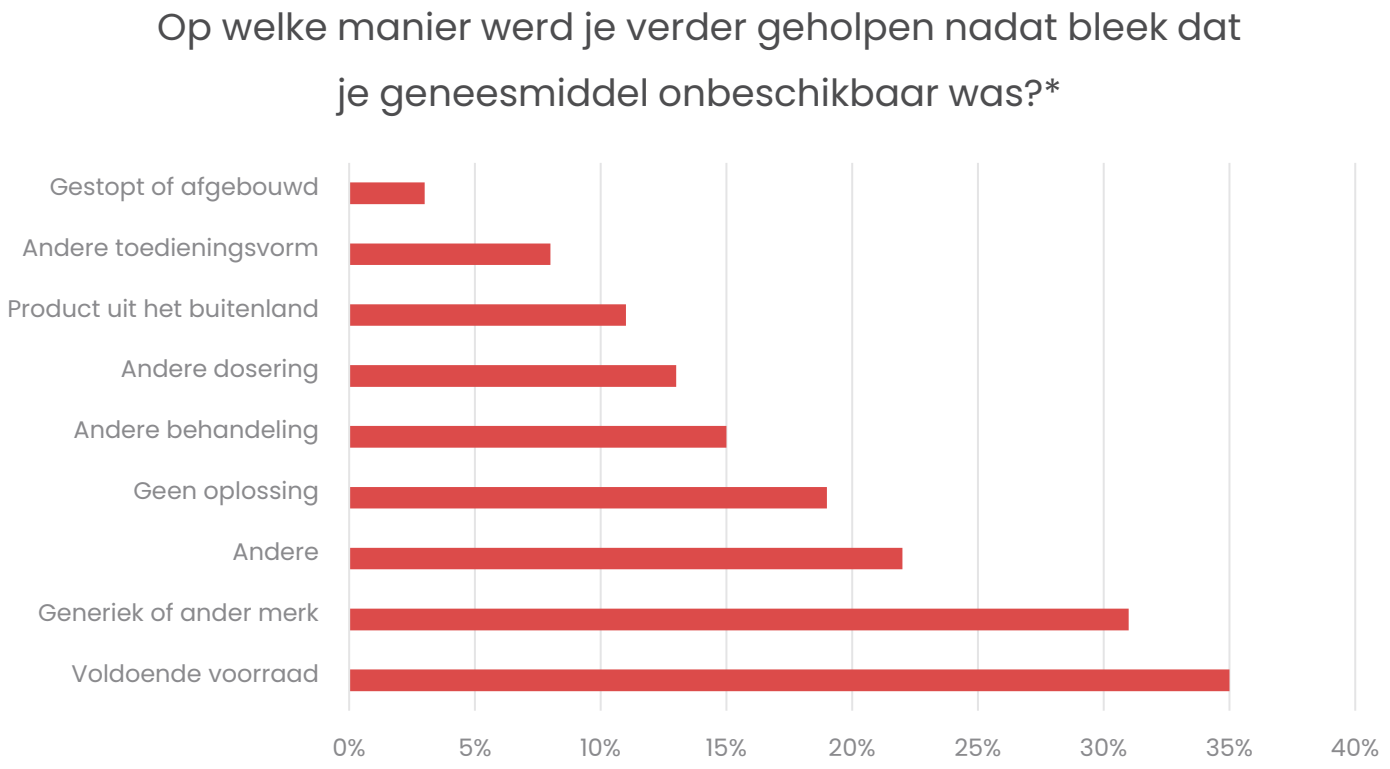

"Ik ging in heel de regio bij alle apothekers langs om toch maar aan mijn geneesmiddel te komen. Tot op de dag van vandaag is het een ramp … ."

*Enkel bevraagd bij patiënten die aangeven dat ze al in aanraking kwamen met onbeschikbare geneesmiddelen

De gevolgen voor patiënten zijn groot, ondanks de oplossingen die gevonden worden

- 4 patiënten op 5 maken zich zorgen over de beschikbaarheid van de geneesmiddelen die ze nemen

- Hoe groot schat je de impact in van onbeschikbare geneesmiddelen op jouw levenskwaliteit?*

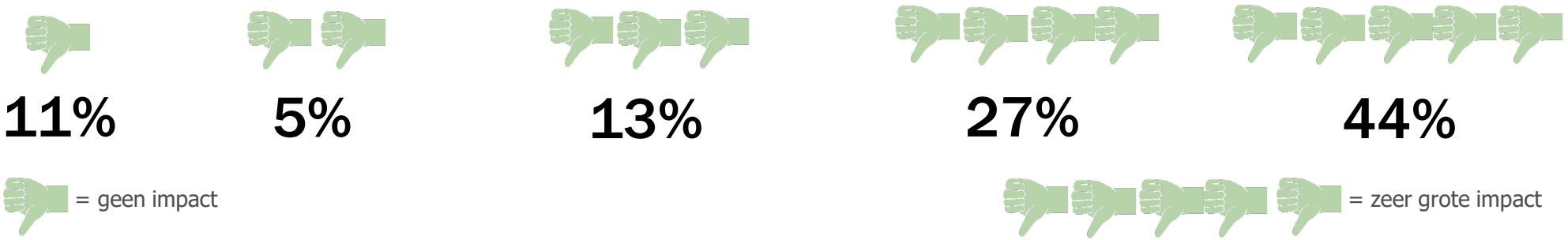

- 70% ervaart gevolgen wanneer een geneesmiddel tijdelijk niet te verkrijgen is.*

*Enkel bevraagd bij patiënten die aangeven dat ze al in aanraking kwamen met onbeschikbare geneesmiddelen

De gevolgen voor patiënten zijn groot, ondanks de oplossingen die gevonden worden

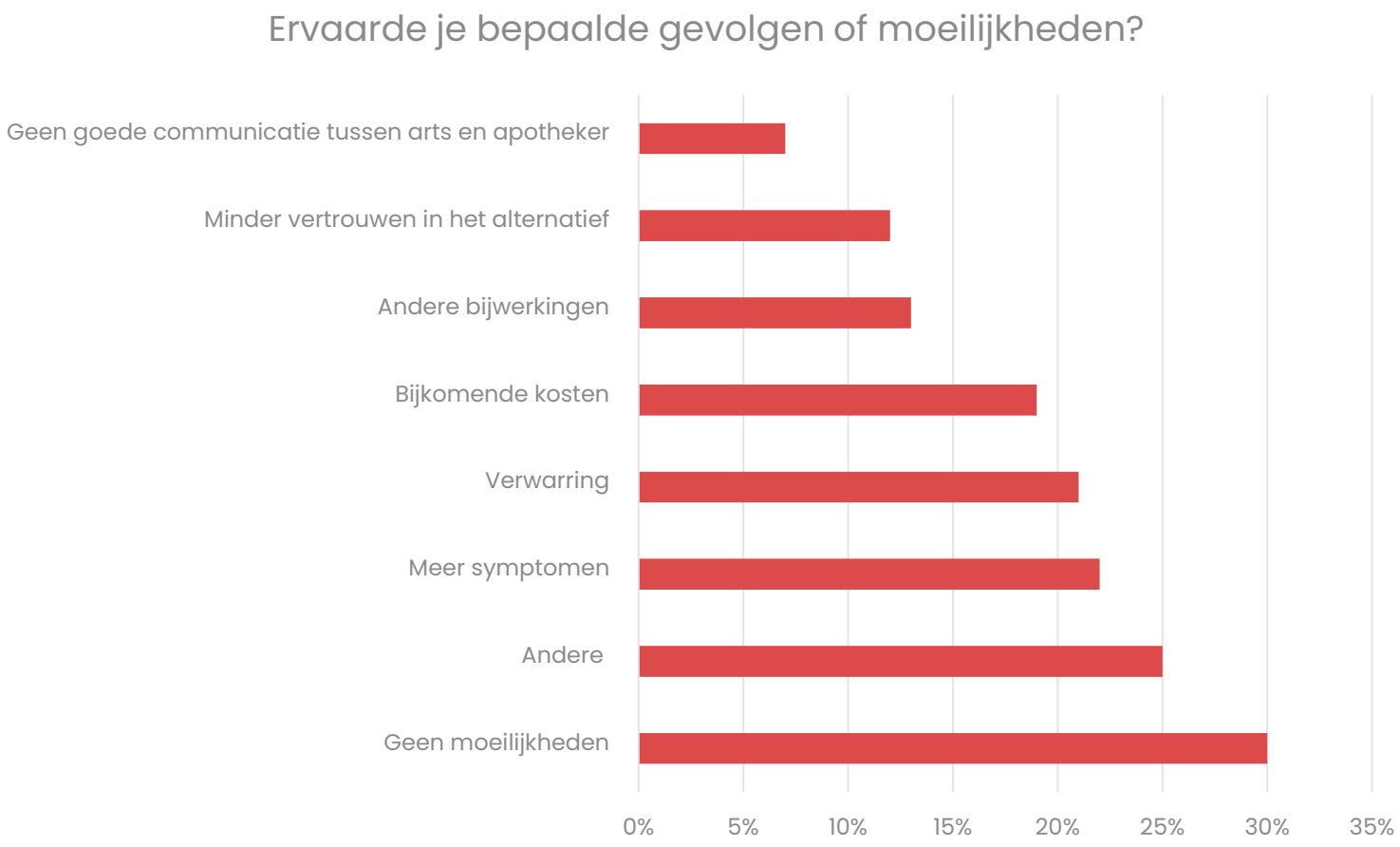

*Enkel bevraagd bij patiënten die aangeven dat ze al in aanraking kwamen met onbeschikbare geneesmiddelen

De gevolgen voor patiënten zijn groot, ondanks de oplossingen die gevonden worden

"Ik heb nu iedere drie weken een ziekenhuisopname in plaats van thuismedicatie."

"Mijn apotheek en arts zoeken steeds uit hoe ze me het beste kunnen helpen, maar ik vind het eigenlijk schandalig dat er geen toegang is tot noodzakelijke medicatie."

"Ik heb angst. Dit product werkt al jaren goed en ben bang dat een ander product niet zo goed zal werken."

"Je routine wordt verstoord wanneer de kleur en/of vorm anders is dan gewoonlijk."

vpp

Patiënten krijgen te weinig informatie.

Patiënten krijgen te weinig informatie

- Slechts één patiënt op drie krijgt informatie over de reden én duur van een onbeschikbaarheid.
- Ongeveer de helft (47%) kreeg wel informatie over één van beide.
- Informatie over zowel de duur als de reden van de onbeschikbaarheid is voor ons een must en kan gevonden worden op de website farmastatus.be.

Farmastatus is een goede bron van informatie, maar patiënten worden er te weinig over geïnformeerd

86%*

kent Farmastatus (nog) niet

81%

Van diegenen die farmastatus kennen gebruikt 81% de website om de status van hun geneesmiddel op te volgen

72%

is tevreden met de informatie die ze terugvonden wanneer ze de website gebruiken (n=28)

Belangrijke kanttekening: het gaat om een kleine groep personen die farmastatus kennen en gebruiken. De cijfers rond tevredenheid kunnen daarom een vertekend beeld geven.

*Enkel bevraagd bij patiënten die aangeven dat ze al in aanraking kwamen met onbeschikbare geneesmiddelen

Te onthouden

Te onthouden

De onbeschikbaarheid van geneesmiddelen is een groot probleem.
In onze bevraging gaven 3 op 4 patiënten aan dat ze er al mee te maken kregen. Van die groep wordt er voor sommigen helemaal geen alternatief gevonden, dat is problematisch. Maar ook de gevolgen voor diegenen die wel een alternatief krijgen zijn groot: stress, verwarring, hoge kosten. Mensen moeten erop kunnen vertrouwen dat hun geneesmiddelen beschikbaar zijn.

Aanbevelingen

1. Maak Farmastatus.be breder bekend, bij patiënten én zorgverleners. Dit gaat hand in hand met een optimalisatie van de inhoud. De informatie moet zoveel mogelijk overeenstemmen met de praktijk en oorzaken moeten transparant worden meegedeeld.
2. Compenseer iedere vorm van meerkost (door een onbeschikbaarheid) voor patiënten.
3. Zet onbeschikbaarheden blijvend op de Europese agenda.
4. Verken verder welke maatregelen in België genomen kunnen worden: enerzijds om tekorten te voorkomen én om de gevolgen te beperken.
5. Beperk maatregelen niet tot deze geneesmiddelen waarvan de tekorten als kritiek worden beschouwd.
6. Vermijd dat patiënten zelf verschillende apotheken moeten aflopen. De uitwisseling van stock tussen apothekers moet gemakkelijk verlopen.
7. Betrek patiëntenverenigingen en experten zo vroeg mogelijk in het evalueren van een onbeschikbaarheid (bv. zijn er alternatieven, wat zijn mogelijke gevolgen …). Waar relevant, wordt dit niet beperkt tot geneesmiddelen zonder alternatief (kritieke onbeschikbaarheden).
8. Geef patiënten voldoende informatie wanneer ze een alternatief krijgen: zijn er andere bijwerkingen, is de werking hetzelfde, wat zijn de verschillen met het origineel product …?

Over het VPP

Het VPP vertolkt de stem van patiënten

In 5 strategieën naar meer levenskwaliteit

Indien ik dit wens neem ik mijn zorg in eigen handen

Mijn zorg is toegankelijk en betaalbaar

Handvatten op vlak van patiëntenparticipatie en lotgenotencontact zitten vervat in mijn zorg en in het zorg- en welzijnsbeleid

Ik krijg de best mogelijk zorg op de voor mij best mogelijke plaats

In mijn persoonlijke zorg gaan kwaliteit van leven en professionele expertise hand in hand

Geworteld in patiëntenverenigingen

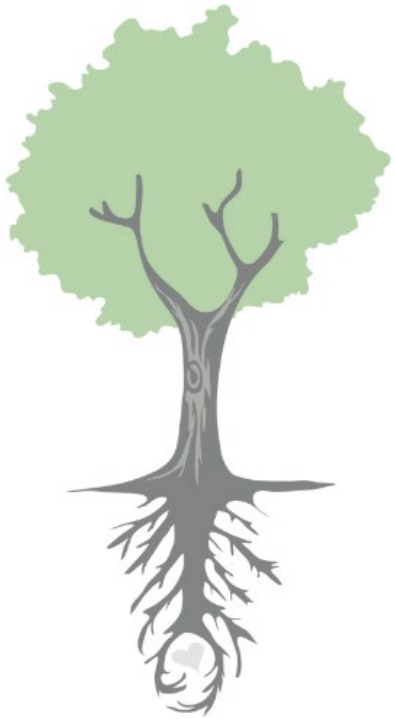

Ontstaan uit 16 patiëntenverenigingen in 1999

Gehoord willen worden:
- Meer stemmen is meer slagkracht
- Belang lidmaatschap

Onafhankelijk zijn:
- Geen middelen van farmaceutische sector of ziekenfondsen
- Wel overheids- en projectsubsidies

Meer informatie?

Vlaams Patiëntenplatform vzw

Groenveldstraat 15

3001 Heverlee

470.448.218 – RPR – Leuven

www.vlaamspatientenplatform.be

info@vlaamspatientenplatform.be

www.facebook.com/vlaamspatientenplatform

www.twitter.com/VPPvzw

www.linkedin.com/company/vlaams-patiëntenplatform-vzw

www.instagram.com/vppvzw

Vlaams patiëntenplatform

Samen sterker